fiscale bestuursrechter. Buiten het fiscale domein om compensatie bieden is vanuit uitvoeringstechnisch oogpunt niet mogelijk bij variant A, B en D. Voor optie C dienen de uitvoeringstechnische aspecten nog nader onderzocht te worden. Bovendien blijft de vraag of bij een dergelijke compensatieregeling niet alsnog het risico bestaat dat deze in strijd is met het gelijkheidsbeginsel. Wij zullen in overleg treden met JenV om de juridische risico's nader te duiden.

- De herstelkosten van de niet-bezwaarmakers buiten de fiscaliteit om vallen volgens de begrotingsregels onder de uitgavenkant van de begroting. Dit zorgt mogelijk ook voor een andere wijze van dekking.
- Voor iedere inperking geldt dat belastingplichtigen die zonder inperking meer rechtsherstel hadden ontvangen dit mogelijk alsnog oneerlijk zullen vinden. Dit kan leiden tot klachten en procedures, hetgeen meer druk op de uitvoering betekent en meer uitvoeringskosten.
- Hierna worden de opties met inperkingen toegelicht, waarbij een inschatting van herstelkosten wordt gegeven. De uitvoeringskosten en doorwerking naar andere inkomensafhankelijke regelingen komen hier nog bovenop.
- Voor de opties dient nog onderzocht te worden of deze met volledige zekerheid geautomatiseerd kunnen worden uitgevoerd en wat de uitvoeringsgevolgen zijn.

A. *Rechtsherstel volgens de forfaitaire spaarvariant met maximering herstelbedrag*

- Deze maatregel bewerkstelligt een inperking van de forfaitaire spaarvariant door het te ontvangen herstelbedrag (indirect) te maximeren, op bijvoorbeeld € 500 of € 1.000.
- Uitvoeringstechnisch is het niet maakbaar om het uiteindelijk te ontvangen bedrag te maximeren. Dit betekent dat een vergelijking wordt gemaakt tussen het voordeel uit sparen en beleggen op grond van de oorspronkelijke wettelijke systematiek en het voordeel uit sparen en beleggen op grond van de forfaitaire spaarvariant. Door het verschil daarvan te maximeren, wordt ook het herstelbedrag indirect gemaximeerd, hoewel het maximumbedrag kan afwijken voor belastingplichtigen met heffingskortingen en/of aftrekposten in box 3.
- Een eventuele vermindering wordt geëffectueerd via een vermindering van de aanslag.
- Bij een maximering op € 500 krijgen belastingplichtigen met spaargeld tot € 87.000 volledig rechtsherstel; bij een maximering op € 1.000 krijgen belastingplichtigen met spaargeld tot € 117.000 volledig rechtsherstel.
- Deze gedeeltelijke uitbreiding van de doelgroep voor rechtsherstel kost 1,6 mld bij € 500 en 2,2 mld bij € 1.000.
- Vanuit IV perspectief lijkt deze variant maakbaar, maar onderzocht moet nog worden wat de uitvoeringsgevolgen zijn. Een verdere aanscherping in deze variant lijkt ook maakbaar waarbij de maximale verlaging van het voordeel uit sparen en beleggen bovendien afhankelijk worden gemaakt van de verhouding tussen spaargeld en totaal vermogen.

B. *Rechtsherstel volgens de forfaitaire spaarvariant tot een maximum aan vermogen*

- In de tweede variant wordt rechtsherstel volgens de forfaitaire spaarvariant voor niet-bezwaarmakers over een vermogen tot € 200.000 geboden via een vermindering van de aanslag.

- De budgettaire derving bedraagt 1,1 mld. Een belastingplichtige binnen deze doelgroep kan maximaal zo'n € 2.000 per aanslag terugkrijgen.
  Een absolute grens kan door de belastingplichtige als onrechtvaardig worden ervaren. Het is de vraag of een dergelijke harde grens objectief te rechtvaardigen is. Dit zal bovendien voor situaties zorgen die moeilijk uitlegbaar zijn: een belastingplichtige met € 200.001 spaargeld krijgt geen rechtsherstel, terwijl iemand met € 99.000 spaargeld en € 100.000 aandelen wel rechtsherstel krijgt.
- Vanuit IV perspectief lijkt deze variant haalbaar, maar onderzocht moet nog worden wat de uitvoeringsgevolgen zijn.

C. *Uitkering vast of variabel bedrag (tegemoetkoming)*
- Belastingplichtigen met vermogen in box 3 zouden rechtsherstel kunnen ontvangen middels een uitkering van een vast of variabel bedrag. Het zal dan in enkele gevallen voorkomen dat bezwaarmakers minder gunstig worden behandeld dan niet-bezwaarmakers. Bezwaarmakers krijgen immers niet altijd (veel) geld terug op grond van de forfaitaire spaarvariant. Om dit te voorkomen zouden alle belastingplichten (ook bezwaarmakers) met een voordeel uit sparen en beleggen over de jaren 2017 tot en met 2020 in aanmerking moeten komen voor een vast bedrag. Voor de bezwaarmakers betekent dit een tweede herstelronde.
- Bij uitkering van een vast bedrag worden zowel spaarders als beleggers tegenmoet gekomen. Bij een teruggave van € 500 per aanslag voor alle box 3 belastingplichtigen bedragen de kosten 6 mld; een teruggave van € 100 kost 1,2 mld.
- Alternatief zou daarom zijn om een variabel bedrag te hanteren. Gedacht kan worden aan een uitkering van geld aan mensen die box 3 belasting hebben betaald, van wie het spaargeld (na aftrek van schulden) meer dan 67% van het vermogen bedraagt en die maximaal € 200.000 vermogen bezitten.
- Een uitkering van € 250 per jaar tot een vermogensgrens van € 100.000 en € 500 per jaar voor vermogens tussen de € 100.000 en € 200.000 leidt bij dit alternatief ook tot een budgettaire derving van 1,2 mld.
- Ook een harde grens in de tegemoetkoming kan door belastingplichtigen als onrechtvaardig worden ervaren. Bovendien kunnen belastingplichtigen meer of minder terugkrijgen dan waar zij volgens de spaarvariant recht op zouden hebben gehad. Dit kan als onrechtvaardig worden ervaren.
- Deze variant kan mogelijk buiten de fiscaliteit vormgegeven worden, wat meer ruimte geeft om nieuwe procedurele regels vast te stellen. Hiervan dienen de voor- en nadelen (bijvoorbeeld de gevolgen voor parlementair begrotingsproces en risico op dubbele beroepen/bezwaren) nog nader onderzocht te worden.
- Onderzocht moet nog worden of deze variant vanuit uitvoeringstechnisch perspectief maakbaar en haalbaar is.

D. *Verhoging heffingvrije vermogen*
- Tenslotte is een verhoging van het heffingvrije vermogen met terugwerkende kracht onderzocht.
- Beleggers profiteren bij een verhoging van het heffingvrije vermogen net zoveel als spaarders, ongeacht of ze benadeeld zijn door box 3. Bovendien zullen ook beleggers met veel vermogen profiteren. Belastingplichtigen met meer dan 1 mln vermogen profiteren het meest.
- Vanuit juridisch en maatschappelijk oogpunt moet net als bij de cadeauregeling worden voorkomen dat bezwaarmakers uiteindelijk slechter af

zijn dan de niet-bezwaarmakers. Een verhoging van het heffingvrije vermogen zal daarom voor de gehele box 3-populatie moeten gelden.
- Ten aanzien van de bezwaarmakers betekent dit een nieuwe ronde van rechtsherstel waarbij het heffingvrije vermogen toepassing vindt, na het initiële rechtsherstel dat op 4 augustus moet zijn geëffectueerd. Dit zal een enorme uitvoeringsdruk met zich meebrengen.
- Als het heffingvrije vermogen wordt verhoogd naar € 100.000 in 2017-2020 leidt dit tot een budgettaire derving van 2,9 mld. Een verhoging tot € 200.000 in 2017-2020 leidt tot een budgettaire derving van 6,8 mld.
- Onderzocht moet nog worden of deze variant vanuit uitvoeringstechnisch perspectief haalbaar is.

Herstel Beslispunt 3: Doorwerking huurtoeslag

- De vermogenstoets voor de huurtoeslag ging tot en met 2020 uit van het al dan niet hebben van voordeel sparen en beleggen uit box 3[3]. Bij het rechtsherstel van box 3 wordt met terugwerkende kracht het rendement op een andere manier berekend. Dit kan in enkele gevallen[4] ertoe leiden dat het voordeel uit sparen en beleggen nihil wordt. Hiermee kan recht op huurtoeslag ontstaan. Voor de andere toeslagen (en voor de huurtoeslag vanaf 2021) is de vermogenstoets anders vormgegeven en speelt deze aanvullende doorwerking van het rechtsherstel van box 3 niet.
- De verwachting is dat de groep huishoudens die langs deze weg alsnog in aanmerking komt voor huurtoeslag beperkt is tot enkele situaties. Los van de vermogenstoets ontstaat er voor deze huishoudens namelijk pas recht op huurtoeslag als er aan alle andere voorwaarden is voldaan (inkomen, het huren van een woning, maximum huurprijs etc.) en deze personen voor de jaren 2017 tot en met 2020 een aanvraag huurtoeslag hebben gedaan. Personen die toentertijd geen aanvraag hebben gedaan kunnen nu niet alsnog in aanmerking komen voor huurtoeslag na rechtsherstel van box 3 voor de jaren 2017 tot en met 2020, omdat ze te laat zijn met het indienen van een aanvraag voor huurtoeslag.
- Naast de beperkte doelgroep die het betreft, kan het eventueel beperken van deze doorwerking juridisch kwetsbaar zijn. De doorwerking loopt conform toenmalige wet- en regelgeving. De kans bestaat dat een rechter het beperken van deze doorwerking zal terugdraaien.
- Vanuit de uitvoering is aangegeven dat de genoemde doorwerking van het rechtsherstel van Box 3 vanzelf doorwerkt binnen de bestaande processen zonder grote uitvoeringsrisico's. De doorwerking van het herstel niet laten doorwerken naar de vermogenstoets van de huurtoeslag leidt voor de uitvoering juist wel tot aanvullende uitvoeringsrisico's en een herprioritering binnen de IV-portfolio.
- Wij adviseren u daarom om deze aanvullende doorwerking te accepteren. Er wordt dan aangesloten bij de algemene lijn voor het rechtsherstel box 3 dat de doorwerking van het rechtsherstel van box 3 op overige regelingen binnen bestaande wet- en regelgeving geaccepteerd wordt. Het accepteren van de aanvullende doorwerking van het rechtsherstel van box 3 naar de huurtoeslag leidt niet tot aanvullende uitvoeringsrisico's. Ook leidt het niet tot het mogelijk niet of vertraagd uitvoeren van andere geplande maatregelen, gezien het volle IV-portfolio om voor een beperkte groep mensen de

[3] Dit was zo vormgegeven in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (AWIR)
[4] Door een afronding in het voordeel van de belanghebbende kan in specifieke gevallen na het rechtsherstel alsnog recht op huurtoeslag ontstaan. Het is daarnaast theoretisch mogelijk dat een belanghebbende met een hoge schuld ook recht krijgt op huurtoeslag

doorwerking tegen te gaan. Het accepteren van de doorwerking is ook juridisch minder kwetsbaar.

- BZK (beleidsverantwoordelijk voor de huurtoeslag) is ambtelijk akkoord met deze richting en zal hetzelfde beslispunt voorleggen aan de Minister voor VRO.

Budgettaire gevolgen

- Er is een raming gedaan voor de budgettaire gevolgen. De raming is met veel onzekerheid omgeven, omdat in het simulatiemodel dat gebruikt is voor de raming (MIMOSI) niet bekend is of huishoudens wel of geen toeslag aangevraagd hebben. Daarnaast is in de steekproef die ten grondslag ligt aan het simulatiemodel niet mogelijk de groep bezwaarmakers te identificeren. Het betreft naar verwachting een beperkte groep van cumulatief enkele honderden gevallen. Uit het simulatiemodel volgt een raming voor de gehele populatie. Die raming wordt geschaald met het budgettair belang van herstel voor de smalle doelgroep gedeeld door het budgettair belang van herstel voor de brede doelgroep. Tot slot wordt ervan uitgegaan dat 50% van de groep die na het rechtsherstel van Box 3 in aanmerking zou komen voor huurtoeslag een aanvraag heeft gedaan. Het totaal aan aanvullend te verstrekken huurtoeslag bedraagt onder deze aannames 2 mln. (2017-2020). Bij voorjaarsnota is een AP-reservering opgenomen ter dekking van de aanvullende doorwerking van de box 3 herstelactie en de daarbij behorende uitvoeringskosten. Er wordt op basis van deze ordergrootte, in principe gedekt binnen de AP-reservering. De geraamde 2 mln. is naar inschatting een behoedzame raming. Verwacht wordt dat het daadwerkelijke bedrag aan te verstrekken huurtoeslag lager uitvalt.

Spaarvariant	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**totaal**
Extra huurtoeslag smalle doelgroep (in mln)	0,31	0,30	0,14	0,90	2

Procesbelang

Procesbelang

Procesbelang

Procesbelang

Overbruggingswetgeving Beslispunt 5: Belastingrente DA

- In de vorige voortgangsnota van 26 mei jl. bent u geïnformeerd dat in de jaren van de overbruggingswet box 3 (2023 en 2024) het (gemiddelde) rentepercentage waarop het forfaitaire rendement op bank- en spaartegoeden wordt gebaseerd, pas na afloop van een belastingjaar, meestal in februari van het daarop volgende jaar, definitief bekend is. In die nota is tevens gesignaleerd dat dit ertoe kan leiden dat een belastingplichtige bij het opleggen van de DA belastingrente in rekening gebracht wordt en dat u daarover nader geïnformeerd wordt. Tevens kan in incidentele gevallen sprake zijn van te vergoeden belastingrente.
- Als de belastingplichtige tijdig en juist aangifte doet, wordt hem geen belastingrente in rekening gebracht.
- Belastingrente wordt mogelijk in rekening gebracht over het verschil in te betalen belasting op de definitieve aanslag en een eerdere voorlopige aanslag. Dit verschil ontstaat doordat de voorlopige aanslag is berekend met het

[6] HR 20 mei 2022, ECLI:NL:HR:2022:718.

voorlopige rendementspercentage en het definitieve rendementspercentage pas na afloop van het belastingjaar bekend is.

- Indien de definitieve rendementspercentages hoger zijn dan de percentages die eerder gebruikt zijn bij een voorlopige aanslag, kan in de volgende drie situaties belastingrente in rekening gebracht worden.

(1) In de eerste situatie wordt de aanslag overeenkomstig de aangifte opgelegd (geen correctie), maar de belastingplichtige heeft niet tijdig – vóór 1 mei van het jaar volgend op het belastingjaar – aangifte gedaan. Aan deze belastingplichtige wordt over het te betalen bedrag aan (box 3) belasting belastingrente in rekening gebracht over een tijdvak van maximaal 19 weken.

(2) In de tweede situatie doet de belastingplichtige tijdig – vóór 1 mei van het jaar volgend op het belastingjaar – aangifte, maar de aanslag wordt niet overeenkomstig de aangifte opgelegd en wordt gecorrigeerd. In dat geval ontvangt de belastingplichtige een (automatische) voorlopige aanslag, conform zijn aangifte. In deze voorlopige aanslag is het te betalen bedrag aan box 3-heffing conform de geactualiseerde parameters. Over deze automatische voorlopige aanslag wordt geen belastingrente in rekening gebracht, omdat de aangifte tijdig was ingediend. De correcties op de aangifte worden aangebracht in de definitieve aanslag. Het extra te betalen bedrag aan belasting in de definitieve aanslag is volledig te verklaren uit de correctie. Over dit belastingbedrag wordt belastingrente in rekening gebracht over een tijdvak dat eindigt 6 weken na de dagtekening van de aanslag. In deze situatie ontstaat daarmee feitelijk geen gevolg voor de hoogte van de belastingrente.

(3) In derde situatie wordt de aanslag niet overeenkomstig de aangifte opgelegd, maar wordt gecorrigeerd én de aangifte is niet tijdig ingediend. In dat geval ontvangt de belastingplichtige een (automatische) voorlopige aanslag, conform zijn aangifte. In deze voorlopige aanslag is het te betalen bedrag aan box 3-heffing conform de geactualiseerde parameters. Over deze automatische voorlopige aanslag wordt belastingrente in rekening gebracht tot maximaal 19 weken na het indienen van de aangifte, omdat de aangifte niet tijdig was ingediend. De correcties op de aangifte worden aangebracht in de definitieve aanslag. Het te betalen bedrag aan belasting in de definitieve aanslag is volledig te verklaren uit de correctie. Over dit belastingbedrag wordt belastingrente in rekening gebracht over een tijdvak dat eindigt 6 weken na de dagtekening van de aanslag.

- Hoewel in twee van de genoemde situaties het niet in acht nemen door de Belastingdienst van het juiste forfaitaire rendement leidt tot (extra) belastingrente, adviseren wij u hiervoor geen regeling te treffen. De redenen hiervoor zijn:
  - i) De belastingplichtige treft immers ook een verwijt, zijn aangifte is niet tijdig gedaan of wordt gecorrigeerd.
  - ii) Daarnaast lijkt het om betrekkelijk geringe bedragen te gaan, zie het voorbeeld hieronder.

Stel een belastingplichtige heeft niet tijdig aangifte gedaan, hij heeft een spaartegoed van € 100.000 (na aftrek van het heffingvrije vermogen) en het juiste forfaitaire rendement is 0,2% hoger dan eerder bij de VA in acht is genomen. De belastingrente bedraagt dan maximaal: 19x7 / 365 x 4% (rente

per 19 weken) x 31% (marginaal tarief) x 0,2% (verschil forfaits) € 100.000 = € 0,90. Na afronding bedraagt de belastingrente nihil.

- Er kan sprake zijn van te vergoeden belastingrente als de definitieve rendementspercentages lager zijn dan de percentages die eerder gebruikt zijn bij een voorlopige aanslag. In de praktijk zal echter geen belastingrente worden vergoed. Belastingrente wordt namelijk alleen vergoed, als de Belastingdienst na 1 juli na afloop van het belastingjaar een aanslag oplegt met een terug te geven bedrag aan belasting en meer dan 13 weken na binnenkomst van de aangifte zijn verstreken. Procesmatig wordt in de regel geborgd dat belastingplichtigen binnen 13 weken na binnenkomst van de aangifte een aanslag krijgen. Indien er geen risico's zijn, dan krijgt de belastingplichtige direct een definitieve aanslag. Als er wel risico's worden gedetecteerd, krijgt de belastingplichtige een automatische voorlopige aanslag, waarin de definitieve rendementspercentages reeds worden toegepast. Er zijn een aantal situaties waarin de belastingplichtige geen automatische voorlopige aanslag kan/mag krijgen. Alleen in die situaties kan mogelijk belastingrente worden vergoed als de definitieve aanslag niet tijdig wordt opgelegd. Dit betreft echter een zeer beperkt aantal gevallen.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context
Toezeggingen aan Kamer

Product	Wordt aan u voorgelegd	MR	Verzending
Beleidsbesluit herstel	16 juni	24 juni	24 of 30 juni
Uitvoeringstoets herstel	21 juni (tbc)	24 juni	24 of 30 juni
Brief scenario's niet-bezwaarmakers (nav mondelinge vraag)	21 juni (tbc)	8 juli	8 juli
Brief planning toekomstig stelsel (overgenomen motie de Jong)	25 juni (tbc)	nvt	27 juni

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

16/6 - 16[00] - 16[30]

TER BESLISSING EN BESPREKING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen en Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nota bespreking box 3 d.d. 16 juni

Datum
15 juni 2022

Notanummer
2022-0000169746

Bijlagen
1. MR-formulier
2. Beleidsbesluit
3. Aanbiedingsbrief

Aanleiding

Donderdag 16 juni vindt de reguliere bespreking over box 3 plaats. Deze nota betreft een aantal beslispunten over het herstel.

Beslispunten

1. Herstel - Beleidsbesluit: Bent u akkoord met het bijgaande beleidsbesluit, aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer en aanbiedingsformulier voor de MR? U kunt, indien u akkoord bent, het aanbiedingsformulier tekenen. Wij zullen dit vervolgens aanleveren voor de MR van 24 juni. Wij vragen uw aandacht voor de routing naar de MR voor het scenario dat de uitvoeringstoets onverhoopt niet tijdig gereed is. Planning is 21 juni afronding. Eerder is al gemeld dat deze planning zeer krap is. Graag bespreken we het terugvalscenario in geval van uitloop.
2. Herstel - Voorkomen dubbele belasting: Wij adviseren om te onderzoeken of naar aanleiding van het rechtsherstel een goedkeuring kan worden gegeven voor een andere methode voor voorkoming van dubbele belasting.
   Dit kan vervolgens later (na 1 juli) opgenomen worden in een actualisatie van het beleidsbesluit of in een nieuw beleidsbesluit. Het is niet mogelijk om een aangepaste methodiek voor voorkoming van dubbele belasting te verwerken in het geautomatiseerde rechtsherstel zonder verregaande vertraging in de planning van het rechtsherstel.
3. Herstel - Partnerverdeling: Bij nota van 26 mei jl. hebben wij u een beslispunt voorgelegd over de partnerverdeling bij rechtsherstel. Kort gezegd adviseren wij u om geen inbreuk te maken op de wettelijke regeling die geldt voor de toerekening tussen fiscale partners. U heeft hierbij enkele vragen gesteld die bij nota van 9 juni jl. zijn beantwoord. Bent u, na deze beantwoording, akkoord met de voorgestelde lijn?

16/06/22

Toelichting

1. Herstel - Beleidsbesluit

- In het beleidsbesluit is het rechtsherstel nader uitgewerkt in lijn met de beslissing van het kabinet om rechtsherstel te bieden via de forfaitaire spaarvariant.
- Wij hebben op 20 mei jl. reeds een vergevorderd concept aan u voorgelegd. Sindsdien zijn tekstuele verbeteringen aangebracht en is een toelichting

toegevoegd over de manier waarop een eventueel hoger recht op aftrek specifieke zorgkosten of giften aan partners wordt toegerekend.

- Een korte aanbiedingsbrief is bijgevoegd, om het beleidsbesluit zoals toegezegd aan de Tweede Kamer te sturen.
- De Uitvoeringstoets wordt volgens de huidige planning op 21 juni afgerond. Met AZ hebben we afgesproken dat de Uitvoeringstoets op dat moment nagezonden kan worden voor de MR. Zoals aangegeven in de nota van 9 juni betreft dit een zeer ambitieuze planning. Er wordt nog steeds volgens dit tijdpad gewerkt. Tegelijk is het wenselijk een terugvalscenario in beeld te hebben. Graag bespreken we uw voorkeur indien de uitvoeringstoets niet tijdig gereed is. Wij zien twee opties, die we met AZ zouden moeten afstemmen:
  1. Het besluit zonder Uitvoeringstoets in de MR voorleggen. AZ heeft eerder aangegeven het logisch te vinden dat bij behandeling in de MR ook de Uitvoeringstoets wordt meegezonden.
  2. Het beleidsbesluit niet behandelen in de MR. AZ heeft eerder aangegeven dat dit niet strikt noodzakelijk is omdat besluitvorming over het rechtsherstel al heeft plaatsgevonden.
- Door de keuze voor de spaarvariant valt contant geld (ondanks dat het de fysieke evenknie is van 'banktegoeden') in de categorie 'overige bezittingen'. Net als bij andere bezittingen die weinig of geen rendement opleveren en onder 'overige bezittingen' vallen, zal dat mogelijk weerstand oproepen. De Belastingdienst monitort dit soort signalen.

2. Herstel - Voorkomen dubbele belasting

- Na toepassing van het box 3-rechtsherstel is toepassing van de huidige regelgeving voor voorkoming van dubbele belasting publicitair, en mogelijk juridisch, kwetsbaar.
- De vrijstelling voor voorkoming van dubbele belasting wordt daarin op grond van huidige regelgeving, kort gezegd, gebaseerd op de verhouding van het buitenlandse box 3-vermogen ten opzichte van het gehele vermogen. Hierdoor wordt in feite een gemiddeld forfaitair rendementspercentage toegerekend aan het buitenlands vermogen. In het huidige box 3-stelsel is dit verdedigbaar omdat nationaal het forfaitaire rendementspercentage niet afhankelijk is van de werkelijke samenstelling van het vermogen.
- Bij de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen voor het rechtsherstel wordt echter op basis van de werkelijke samenstelling van het vermogen aan specifieke vermogensbestanddelen een rendementspercentage toegerekend. Zo zal aan een buitenlandse vakantiewoning een forfaitair rendementspercentage van 5,39% (in 2017) worden toegerekend. De methode voor voorkoming van dubbele belasting blijft echter uitgaan van een gemiddeld rendementspercentage, waarin bijvoorbeeld ook spaargeld meeweegt. Bij een belastingplichtige met een vakantiewoning en spaargeld zal de vrijstelling voor voorkoming dan uitgaan van een lager rendement uit de vakantiewoning dan de genoemde 5,39%.
- Wij hebben verkend of het mogelijk is om een andere berekeningsmethode voor te schrijven in het beleidsbesluit voor rechtsherstel. Hierbij zou de vrijstelling voor voorkoming worden gebaseerd op het rendement dat daadwerkelijk is toegerekend aan de buitenlandse vermogensbestanddelen. De conclusie is dat het niet mogelijk om op korte termijn een alternatieve berekeningsmethode te automatiseren. De planning voor het rechtsherstel loopt vertraging op als een andere berekeningsmethode moet worden geïmplementeerd. Deze vertraging zou minimaal enkele weken duren. Als

gevolg daarvan zou de deadline van 4 augustus in ieder geval niet meer gehaald worden.

- Het is onzeker of het hanteren van de oorspronkelijke methode in strijd komt met belastingverdragen. Doorgaans is in de verdragen weliswaar opgenomen dat Nederland het inkomen uit buitenlands vastgoed vrijstelt, maar ook dat daarbij de berekeningsmethodiek van de Nederlandse wetgeving geldt. Wij verwachten niet dat verdragspartners zullen ageren tegen deze methodiek.
- Wel is het denkbaar dat de commentaren op het besluit rechtsherstel het verwijt zullen maken dat we (mogelijk tegen beter weten in) een onredelijk zuinige methode van voorkoming hanteren.
- Bovendien is het waarschijnlijk dat sommige belastingplichtigen bezwaar en beroep zullen aantekenen tegen de afwijzing van hun verzoek om (verdergaande) ambtshalve vermindering. Onze eerste inschatting is dat dergelijke procedures potentieel kansrijk voor de belastingplichtige zullen zijn.
- Voorkoming van dubbele belasting zal voornamelijk gegeven worden bij belastingplichtigen met onroerende zaken in het buitenland: onderstaande tabel geeft aan hoe vaak dit voorkomt bij belastingplichtigen die rechtsherstel zullen ontvangen.

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
Aantal met buitenlands onroerend goed herstel	1.901	1.800	5.021	15.745	21.223	20.905	66.595

- Een mogelijk alternatief is om in het geautomatiseerde rechtsherstel de huidige berekeningsmethodiek te blijven hanteren, maar om belastingplichtigen op verzoek een hogere vrijstelling ter voorkoming te geven waarbij wordt aangesloten bij het forfaitair berekende rendement op de specifieke buitenlandse vermogensbestanddelen. Dit vergt een goedkeuring bij beleidsbesluit, omdat wordt afgeweken van de huidige voorkomingsmethodiek. De verhoging van de vrijstelling zou vervolgens handmatig door de inspecteur uitgevoerd moeten worden. Wij brengen nader in kaart wat de uitvoeringsgevolgen hiervan zijn. Het lukt ons echter niet om dit vóór 17 juni (aanbieding van het beleidsbesluit aan de MR) zorgvuldig uit te werken.
- Daarom adviseren wij deze optie nader uit te werken met het oog op publicatie in een actualisatie van het beleidsbesluit of een nieuw beleidsbesluit zo snel mogelijk na 1 juli.

Communicatie
Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Product	Wordt aan u voorgelegd	MR	Verzending
Beleidsbesluit herstel	16 juni	24 juni	24 of 30 juni
Uitvoeringstoets herstel	21 juni (tbc)	24 juni	24 of 30 juni
Brief scenario's niet-bezwaarmakers (nav mondelinge vraag)	23 juni (tbc)	8 juli	8 juli
Brief planning toekomstig stelsel (overgenomen motie de Jong)	21 juni (tbc)	nvt	24 juni (tbc)

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING EN INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe

Persoonsgegevens

nota

Voortgangsnota box 3 d.d. 24 juni

Datum
24 juni 2022

Notanummer
2022-0000175204

Bijlagen
1. Concept-brief scenario's

Aanleiding

Met deze voortgangsnota box 3 wordt een aantal beslispunten aan u voorgelegd over het herstel, de overbruggingswetgeving, en het toekomstig stelsel. Daarnaast wordt u geïnformeerd over de communicatie inzet ten aanzien van box 3.

Beslispunten

1. Herstel - Concept-brief scenario's niet-bezwaarmakers:
   Graag horen we of u aandachtspunten of suggesties heeft bij de conceptbrief. De brief wordt tegelijkertijd aangeboden voor de ambtelijke vierhoek van 28 juni.
2. Overbruggingswetgeving – Contant geld: Bent u akkoord om in de overbruggingswetgeving box 3 (2023 en 2024) contant geld onder te brengen in de categorie "banktegoeden" zodat het in de belastinggrondslag wordt meegenomen onder toepassing van het lage rendementsforfait?
   Dit zou resulteren in:
   (i) een budgettair beslag van € 5 miljoen per jaar; en
   (ii) een afwijking ten opzichte van het rechtsherstel box 3 (contant geld is daar ondergebracht in de categorie "overige bezittingen" met een hoger rendementsforfait).
3. Buiten reikwijdte

Toelichting

1. *Herstel – brief scenario's niet-bezwaarmakers*

- Tijdens het vragenuurtje van 20 mei jl. heeft u naar aanleiding van een mondelinge vraag van het Kamerlid Alkaya aangegeven voor het zomerreces een brief te sturen met de mogelijkheden om niet-bezwaarmakers in het kader van box 3 herstel te bieden.
- In de motie Van Dijk c.s. is daarbij opgeroepen om aandacht te besteden aan het onderscheid tussen grote en kleine spaarders.
- Bijgevoegd treft u de concept-brief. De brief geeft aan dat het kabinet de verschillende opties zal wegen tijdens de augustusbesluitvorming. Daarbij wordt benoemd dat het kabinet een integrale afweging zal maken waarbij gelet op de vele uitdagingen lastige keuzes te maken zijn.
- De brief geeft allereerst aan dat – naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 20 mei jl. – geen juridische verplichting bestaat om rechtsherstel te bieden aan niet-bezwaarmakers.
- Vervolgens worden verschillende opties met overwegingen gepresenteerd:
    - Scenario 1: Geen rechtsherstel voor niet-bezwaarmakers
    - Scenario 2: Volledig rechtsherstel voor niet-bezwaarmakers
    - Scenario 3A: Rechtsherstel volgens de spaarvariant met maximering herstelbedrag
    - Scenario 3B: Rechtsherstel volgens de spaarvariant tot een maximum aan vermogen
    - Scenario 3C: Uitkering vast of variabel bedrag (tegemoetkoming)
    - Scenario 3D: Verhoging van het heffingvrij vermogen met terugwerkende kracht.
- Mocht een budgettaire derving zich voordoen, zal dit aanvullend gedekt moeten worden. Dit wordt integraal gewogen tijdens de augustusbesluitvorming. Het uitgangspunt hierbij is dat de eventuele derving in principe binnen de kabinetsperiode gedekt wordt en daarbij wordt ook gekeken naar het domein vermogen.
- De uitvoerbaarheid van de geschetste opties wordt nader onderzocht. In ieder scenario zal er een aanvullende druk op de uitvoering komen. De daadwerkelijke impact van eventueel aanvullend rechtsherstel kan worden aangegeven in een uitvoeringstoets, maar blijft sterk afhankelijk van de reacties van burgers. De uiteindelijke impact van aanvullend herstel is daarom lastig in te schatten.
- De brief wordt 28 juni in de ambtelijke vierhoek besproken. Mogelijk volgen hier nog aanpassingen van de vierhoekdepartementen uit.
- Na de ambtelijke vierhoek zullen we een nieuwe versie van de brief aan u voorleggen ter aanbieding aan de politieke vierhoek van 5 juli.

Ambtelijke vierhoek	28 juni
Aanleveren politieke vierhoek	1 juli
Politieke vierhoek	5 juli
MR	8 juli
Verzending	8 juli

2. *Overbruggingswetgeving – Contant geld*

- Bij het rechtsherstel box 3 is in het kader van de keuze voor de spaarvariant contant geld opgenomen in de categorie "overige bezittingen", wat technisch ook daarmee samenhangt dat voor de jaren 2017 tot en met 2019 gegevens omtrent contant geld in de systemen van de Belastingdienst ontbreken.

- Dit betekent dat contant geld bij het rechtsherstel belast wordt met het hoge rendementsforfait (in 2021: 5,69%), terwijl het in de regel geen rendement oplevert (bij contanten in buitenlandse valuta kan sprake zijn van een koersresultaat).
- Net als bij andere bezittingen die weinig of geen rendement opleveren en onder "overige bezittingen" vallen, zal dat bij belastingplichtigen mogelijk weerstand oproepen.
- Op dit moment lopen er enkele rechtszaken waarbij contant geld in box 3 onderdeel uitmaakt van het geschil. Het is mede vanwege de grote gelijkenis met spaargeld op de bank (spaartegoed in cash) voor de Belastingdienst zeer moeilijk te onderbouwen waarom contant geld in box 3 belast zou moeten worden tegen het hoge rendementsforfait terwijl er geen rendement op wordt behaald.
- Tot en met 2019 was het niet mogelijk om contant geld in de aangifte te onderscheiden, maar sinds 2020 kan dat wel. Aangezien het ook voor de jaren 2023 en 2024 mogelijk is om in de aangifte de post contant geld te onderscheiden én het daarnaast voor de Belastingdienst uitvoerbaar wordt geacht, wordt voorgesteld om in de overbruggingswetgeving contant geld onder te brengen in de categorie "banktegoeden", zodat contant geld belast wordt tegen het lage rendementsforfait. Het categoriseren van contant geld als banktegoeden benadert nog het meest het werkelijke rendement en is daardoor het meest in lijn met het arrest van de Hoge Raad.
- Hierbij is wel de opmerking op z'n plaats dat de afwijkende behandeling van contant geld in het herstel enerzijds en in de overbruggingswetgeving anderzijds een juridische kwetsbaarheid voor het herstel betekent.
- Voor de volledigheid gemeld dat het rendementsforfait voor "banktegoeden" voor het jaar 2021 zeer laag is, namelijk 0,01%. Voor de jaren daarna is de hoogte van dit forfait nog niet bekend, aangezien dit wordt gebaseerd op het gemiddelde rendement op deposito's van het lopende jaar. Gezien de recente renteontwikkelingen is de kans aanwezig dat dit rendement wel iets gaat oplopen.
- Het in de overbruggingswetgeving (2023 en 2024) onderbrengen van contant geld in de categorie "banktegoeden", in plaats van in de categorie "overige bezittingen", resulteert in een budgettair beslag van € 5 miljoen per jaar. Dit dient in de augustusbesluitvorming gedekt te worden.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Communicatie
Het beleidsdepartement en de Belastingdienst werken samen in de communicatie rondom box 3. Hierbij is het van belang telkens onderscheid te blijven maken wat men wanneer kan verwachten en wie er verantwoordelijk is. De doelstelling van de communicatiestrategie is dat burgers (en andere belanghebbenden) zich goed geïnformeerd en ondersteund voelen. Om dit verder vorm te geven is er een

overzicht gemaakt van alle aankomende communicatiemomenten rondom box 3 van zowel de Belastingdienst als het beleidsdepartement.

De hieronder genoemde verzenddata van de brieven naar de burgers zijn streefdata en kunnen mogelijk nog bijgesteld worden op grond van actuele ontwikkelingen en andere impulsen. De integrale productieplanning van het verzenden van brieven wordt continue geoptimaliseerd. Dit om de verzending van de brieven passend te krijgen.

Datum	Onderwerp	Inzet	Door
27 juni	Kamerbrief planning toekomstig stelsel box 3	Infographic + socials	FIN
28 juni	Beleidsbesluit box 3 herstel + uitvoeringstoets	Nvt	FIN
29 juni	Debat contourennota toekomstig stelsel box 3	Contact onderhouden met media, social media (videofragmenten)	FIN
8 juli	Kamerbrief scenario's niet-bezwaarmakers box 3	Uitgebreide media-aanpak met persmoment	FIN
11 juli	Start mediacampagne box 3	Mediacampagne met persbericht, branded content en inzet eigen online kanalen BD en minfin	Belastingdienst
14 + 15 juli	Begeleidende brief bezwaarmakers 2017 + 2018	Nvt	Belastingdienst
16 + 19 juli	Brief met herziene aanslag 2017	Nvt	Belastingdienst
21 + 22 juli	Brief met herziene aanslag 2018	Nvt	Belastingdienst
21 + 22 juli	Begeleidende brief bezwaarmakers 2019 + 2020	Nvt	Belastingdienst
26 + 27 juli	Brief met herziene aanslag 2019	Nvt	Belastingdienst
28 + 29 juli	Brief met herziene aanslag 2020	Nvt	Belastingdienst

Politiek/bestuurlijke context

Product	Wordt aan u voorgelegd	MR	Verzending
Beleidsbesluit herstel	16 juni	24 juni	28 juni
Uitvoeringstoets herstel	27 juni (tbc)	24 juni (mondeling)	28 juni

Brief scenario's niet-bezwaarmakers (nav mondelinge vraag)	24 juni	8 juli	8 juli
Brief planning toekomstig stelsel (overgenomen motie de Jong)	23 juni	nvt	24 juni

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING EN INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe

Persoonsgegevens

nota

Voortgangsnota box 3 d.d. 24 juni

Datum
24 juni 2022

Notanummer
2022-0000175204

Bijlagen
1. Concept-brief scenario's

Aanleiding

Met deze voortgangsnota box 3 wordt een aantal beslispunten aan u voorgelegd over het herstel, de overbruggingswetgeving, en het toekomstig stelsel. Daarnaast wordt u geïnformeerd over de communicatie inzet ten aanzien van box 3.

Beslispunten

1. Herstel - Concept-brief scenario's niet-bezwaarmakers:
   Graag horen we of u aandachtspunten of suggesties heeft bij de conceptbrief. De brief wordt tegelijkertijd aangeboden voor de ambtelijke vierhoek van 28 juni.
2. Overbruggingswetgeving – Contant geld: Bent u akkoord om in de overbruggingswetgeving box 3 (2023 en 2024) contant geld onder te brengen in de categorie "banktegoeden" zodat het in de belastinggrondslag wordt meegenomen onder toepassing van het lage rendementsforfait?
   Dit zou resulteren in:
   (i) een budgettair beslag van € 5 miljoen per jaar; en
   (ii) een afwijking ten opzichte van het rechtsherstel box 3 (contant geld is daar ondergebracht in de categorie "overige bezittingen" met een hoger rendementsforfait).

Buiten reikwijdte

Toelichting

1. *Herstel – brief scenario's niet-bezwaarmakers*

- Tijdens het vragenuurtje van 20 mei jl. heeft u naar aanleiding van een mondelinge vraag van het Kamerlid Alkaya aangegeven voor het zomerreces een brief te sturen met de mogelijkheden om niet-bezwaarmakers in het kader van box 3 herstel te bieden.
- In de motie Van Dijk c.s. is daarbij opgeroepen om aandacht te besteden aan het onderscheid tussen grote en kleine spaarders.
- Bijgevoegd treft u de concept-brief. De brief geeft aan dat het kabinet de verschillende opties zal wegen tijdens de augustusbesluitvorming. Daarbij wordt benoemd dat het kabinet een integrale afweging zal maken waarbij gelet op de vele uitdagingen lastige keuzes te maken zijn.
- De brief geeft allereerst aan dat – naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 20 mei jl. – geen juridische verplichting bestaat om rechtsherstel te bieden aan niet-bezwaarmakers.
- Vervolgens worden verschillende opties met overwegingen gepresenteerd:
  - Scenario 1: Geen rechtsherstel voor niet-bezwaarmakers
  - Scenario 2: Volledig rechtsherstel voor niet-bezwaarmakers
  - Scenario 3A: Rechtsherstel volgens de spaarvariant met maximering herstelbedrag
  - Scenario 3B: Rechtsherstel volgens de spaarvariant tot een maximum aan vermogen
  - Scenario 3C: Uitkering vast of variabel bedrag (tegemoetkoming)
  - Scenario 3D: Verhoging van het heffingvrij vermogen met terugwerkende kracht.
- Mocht een budgettaire derving zich voordoen, zal dit aanvullend gedekt moeten worden. Dit wordt integraal gewogen tijdens de augustusbesluitvorming. Het uitgangspunt hierbij is dat de eventuele derving in principe binnen de kabinetsperiode gedekt wordt en daarbij wordt ook gekeken naar het domein vermogen.
- De uitvoerbaarheid van de geschetste opties wordt nader onderzocht. In ieder scenario zal er een aanvullende druk op de uitvoering komen. De daadwerkelijke impact van eventueel aanvullend rechtsherstel kan worden aangegeven in een uitvoeringstoets, maar blijft sterk afhankelijk van de reacties van burgers. De uiteindelijke impact van aanvullend herstel is daarom lastig in te schatten.
- De brief wordt 28 juni in de ambtelijke vierhoek besproken. Mogelijk volgen hier nog aanpassingen van de vierhoekdepartementen uit.
- Na de ambtelijke vierhoek zullen we een nieuwe versie van de brief aan u voorleggen ter aanbieding aan de politieke vierhoek van 5 juli.

Ambtelijke vierhoek	28 juni
Aanleveren politieke vierhoek	1 juli
Politieke vierhoek	5 juli
MR	8 juli
Verzending	8 juli

2. <u>Overbruggingswetgeving – Contant geld</u>

- Bij het rechtsherstel box 3 is in het kader van de keuze voor de spaarvariant contant geld opgenomen in de categorie "overige bezittingen", wat technisch ook daarmee samenhangt dat voor de jaren 2017 tot en met 2019 gegevens omtrent contant geld in de systemen van de Belastingdienst ontbreken.

- Dit betekent dat contant geld bij het rechtsherstel belast wordt met het hoge rendementsforfait (in 2021: 5,69%), terwijl het in de regel geen rendement oplevert (bij contanten in buitenlandse valuta kan sprake zijn van een koersresultaat).
- Net als bij andere bezittingen die weinig of geen rendement opleveren en onder "overige bezittingen" vallen, zal dat bij belastingplichtigen mogelijk weerstand oproepen.
- Op dit moment lopen er enkele rechtszaken waarbij contant geld in box 3 onderdeel uitmaakt van het geschil. Het is mede vanwege de grote gelijkenis met spaargeld op de bank (spaartegoed in cash) voor de Belastingdienst zeer moeilijk te onderbouwen waarom contant geld in box 3 belast zou moeten worden tegen het hoge rendementsforfait terwijl er geen rendement op wordt behaald.
- Tot en met 2019 was het niet mogelijk om contant geld in de aangifte te onderscheiden, maar sinds 2020 kan dat wel. Aangezien het ook voor de jaren 2023 en 2024 mogelijk is om in de aangifte de post contant geld te onderscheiden én het daarnaast voor de Belastingdienst uitvoerbaar wordt geacht, wordt voorgesteld om in de overbruggingswetgeving contant geld onder te brengen in de categorie "banktegoeden", zodat contant geld belast wordt tegen het lage rendementsforfait. Het categoriseren van contant geld als banktegoeden benadert nog het meest het werkelijke rendement en is daardoor het meest in lijn met het arrest van de Hoge Raad.
- Hierbij is wel de opmerking op z'n plaats dat de afwijkende behandeling van contant geld in het herstel enerzijds en in de overbruggingswetgeving anderzijds een juridische kwetsbaarheid voor het herstel betekent.
- Voor de volledigheid gemeld dat het rendementsforfait voor "banktegoeden" voor het jaar 2021 zeer laag is, namelijk 0,01%. Voor de jaren daarna is de hoogte van dit forfait nog niet bekend, aangezien dit wordt gebaseerd op het gemiddelde rendement op deposito's van het lopende jaar. Gezien de recente renteontwikkelingen is de kans aanwezig dat dit rendement wel iets gaat oplopen.
- Het in de overbruggingswetgeving (2023 en 2024) onderbrengen van contant geld in de categorie "banktegoeden", in plaats van in de categorie "overige bezittingen", resulteert in een budgettair beslag van € 5 miljoen per jaar. Dit dient in de augustusbesluitvorming gedekt te worden.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Communicatie

Het beleidsdepartement en de Belastingdienst werken samen in de communicatie rondom box 3. Hierbij is het van belang telkens onderscheid te blijven maken wat men wanneer kan verwachten en wie er verantwoordelijk is. De doelstelling van de communicatiestrategie is dat burgers (en andere belanghebbenden) zich goed geïnformeerd en ondersteund voelen. Om dit verder vorm te geven is er een

overzicht gemaakt van alle aankomende communicatiemomenten rondom box 3 van zowel de Belastingdienst als het beleidsdepartement.

De hieronder genoemde verzenddata van de brieven naar de burgers zijn streefdata en kunnen mogelijk nog bijgesteld worden op grond van actuele ontwikkelingen en andere impulsen. De integrale productieplanning van het verzenden van brieven wordt continue geoptimaliseerd. Dit om de verzending van de brieven passend te krijgen.

Datum	Onderwerp	Inzet	Door
27 juni	Kamerbrief planning toekomstig stelsel box 3	Infographic + socials	FIN
28 juni	Beleidsbesluit box 3 herstel + uitvoeringstoets	Nvt	FIN
29 juni	Debat contourennota toekomstig stelsel box 3	Contact onderhouden met media, social media (videofragmenten)	FIN
8 juli	Kamerbrief scenario's niet-bezwaarmakers box 3	Uitgebreide media-aanpak met persmoment	FIN
11 juli	Start mediacampagne box 3	Mediacampagne met persbericht, branded content en inzet eigen online kanalen BD en minfin	Belastingdienst
14 + 15 juli	Begeleidende brief bezwaarmakers 2017 + 2018	Nvt	Belastingdienst
16 + 19 juli	Brief met herziene aanslag 2017	Nvt	Belastingdienst
21 + 22 juli	Brief met herziene aanslag 2018	Nvt	Belastingdienst
21 + 22 juli	Begeleidende brief bezwaarmakers 2019 + 2020	Nvt	Belastingdienst
26 + 27 juli	Brief met herziene aanslag 2019	Nvt	Belastingdienst
28 + 29 juli	Brief met herziene aanslag 2020	Nvt	Belastingdienst

Politiek/bestuurlijke context

Product	Wordt aan u voorgelegd	MR	Verzending
Beleidsbesluit herstel	16 juni	24 juni	28 juni
Uitvoeringstoets herstel	27 juni (tbc)	24 juni (mondeling)	28 juni

Brief scenario's niet-bezwaarmakers (nav mondelinge vraag)	24 juni	8 juli	8 juli
Brief planning toekomstig stelsel (overgenomen motie de Jong)	23 juni	nvt	24 juni

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER BESLISSING (SVP REACTIE UITERLIJJK 30-06 IVM INWERKINGTREDING 1 JULI)
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Ondertekening kamerbrief beleidsbesluit rechtsherstel box 3

Datum
28 juni 2022

Notanummer
2022-0000179135

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief
2. Beleidsbesluit
3. Uitvoeringstoets

Aanleiding
De ministerraad is op 24 juni akkoord gegaan met verzending van bijgevoegde kamerbrief met het beleidsbesluit voor rechtsherstel box 3.

Beslispunten
- Wilt u de bijgevoegde kamerbrief ondertekenen?
- Wilt u het bijgevoegde beleidsbesluit ondertekenen?

29.06.22
Akkoord

Kernpunten
- De Uitvoeringstoets was ten tijde van de ministerraad van 24 juni nog niet formeel afgerond. U bent wel in de adviesnota voor de ministerraad geïnformeerd over de conceptconclusies van de Uitvoeringstoets.
- De Uitvoeringstoets is inmiddels afgerond. Er zijn geen fundamentele wijzigingen in de conclusies van de Uitvoeringstoets aangebracht.
- Wij hebben de Uitvoeringstoets reeds onder de arm meegenomen naar het overleg met u op 28 juni.
- Het beleidsbesluit zal op 30 juni gepubliceerd worden in de Staatscourant.
- Het beleidsbesluit met de Uitvoeringstoets wordt op 30 juni tevens aan de Tweede Kamer gezonden.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING EN INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Directe Belastingen

Persoonsgegevens

nota

Nota bespreking box 3 d.d. 11 juli

Datum
6 juli 2022

Notanummer
2022-0000183144

Bijlagen
1. Overwogen alternatieven genotsrechten
2. Procesplaat niet fiscale taken
3. Intakeformulier niet-fisc taken
4. Kamerbrief interne notiti
5. Concept-wettekst Herste
6. Concept-wettekst Overbruggingswetgevinç

Aanleiding

Op 11 juli vindt het laatste reguliere box 3 overleg plaats voor het zomerreces. In deze nota wordt een aantal beslispunten aan u voorgelegd over het herstel, de overbruggingswetgeving en het toekomstig stelsel. Na de nadere uitwerking van de hieronder toegelichte vormgevingsaspecten zal – zoals gebruikelijk – ook een toets op de uitvoerbaarheid worden uitgevoerd, voordat definitieve besluitvorming kan plaatsvinden.

Daarnaast ontvangt u de concept-wetteksten voor het herstel en de overbruggingswetgeving. Ten slotte wordt u gevraagd de aanbiedingsbrief voor het overzicht van interne notities over box 3 n.a.v. het verzoek van het Kamerlid Omtzigt te ondertekenen.

Beslispunten

1. Herstel: voorkoming dubbele belasting
   In de nota van 16 juni jl. bent u geïnformeerd over de mogelijk kwetsbaarheden van het rechtsherstel op de huidige regelgeving voor voorkoming van dubbele belasting. Voorgesteld wordt goed te keuren dat belastingplichtigen kunnen verzoeken om een nieuwe berekening van de voorkoming dubbele belasting. Gaat u hiermee akkoord?
2. Herstel en Overbruggingswetgeving: berekening van het jaargemiddelde voor forfaits in categorieën 1 en 3
   a. *Gaat u ermee akkoord om voor de berekening van de forfaitaire rendementspercentages voor banktegoeden en voor schulden uit te gaan van een jaargemiddelde berekend uit twaalf maanden, waarbij elf maanden op basis van de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde maandelijkse procenten in aanmerking worden genomen en als twaalfde maand het percentage van november dubbel wordt geteld?*
   b. *Gaat u er verder mee akkoord om deze rendementspercentages na afloop van een kalenderjaar met terugwerkende kracht tot en met het begin van het kalenderjaar in de Wet IB 2001 op te nemen door een wijziging bij ministeriële regeling, vergelijkbaar met de jaarlijkse Bijstellingsregeling?*
3. Overbruggingswetgeving: verdeling vrijstelling groene beleggingen
   Gaat u ermee akkoord om in het wetsvoorstel Overbruggingswet box 3 een bepaling op te nemen waarmee de vrijstelling groene beleggingen

eerst aan groene beleggingen in vermogenscategorie 2 met het hogere rendement wordt toegerekend en een mogelijk restant van de vrijstelling aan de groene spaartegoeden?

Buiten reikwijdte

9. Interne notities Omtzigt
   Gaat u ermee akkoord om bijgevoegde interne notities over box 3 uit 2015 naar aanleiding van een vraag van het lid Omtzigt aan de Tweede Kamer te sturen? Wilt u dan bijgaande oplegbrief ondertekenen?

Informatiepunten

1. Herstel – Kwalificerende buitenlandse belastingplicht
   Het rechtsherstel kan van invloed zijn op de vraag of een buitenlands belastingplichtige aangemerkt dient te worden als een kwalificerend buitenlands belastingplichtige. Bij het bepalen van de kwalificerende buitenlandse belastingplicht wordt voor het in Nederland onderworpen inkomen aangesloten bij het inkomen na toepassing van het rechtsherstel. Bij de bepaling van het wereldinkomen (dat wordt berekend alsof sprake is van binnenlandse belastingplicht) wordt op basis van jurisprudentie uitgegaan van de meest gunstige berekeningsmethode.
2. Herstel – Vrijstelling groene beleggingen
   De vrijstelling voor groene beleggingen ziet op zowel groene spaarrekeningen als groene beleggingen. Voor het rechtsherstel is het relevant of de groene belegging een deposito of belegging vormt voor zover deze boven de vrijstelling uitkomt. In de aangifte software is in het verleden dit onderscheid niet gemaakt, waardoor in het automatische rechtsherstel mogelijk 'groene spaarrekeningen' ten onrechte tegen het

hogere rendement in aanmerking worden genomen. De omvang van deze groep is naar verwachting erg beperkt. De Belastingdienst zal op algemene wijze communiceren dat belastingplichtigen met groene beleggingen boven de vrijstelling zelf nagaan of hun bezittingen juist zijn ingevuld in de aangifte. Aanpassing van regelgeving is niet nodig.

Toelichting

Beslispunt Voorkoming dubbele belasting
In de nota van 16 juni jl. bent u geïnformeerd over de mogelijk kwetsbaarheden van het rechtsherstel op de huidige regelgeving voor voorkoming van dubbele belasting. Voorgesteld wordt goed te keuren dat belastingplichtigen kunnen verzoeken om een nieuwe berekening van de voorkoming dubbele belasting. Gaat u hiermee akkoord?

Toelichting

- In de nota van 16 juni jl. bent u geïnformeerd over mogelijke kwetsbaarheden van het rechtsherstel op de huidige regelgeving voor voorkoming van dubbele belasting.
- Deze kwetsbaarheden kunnen voorkomen worden door de berekeningsmethodiek voor voorkoming van dubbele belasting aan te passen, zodanig dat de vrijstelling gebaseerd is op het rendement dat daadwerkelijk wordt toegerekend aan de buitenlandse vermogensbestanddelen. De conclusie is dat het niet mogelijk om op korte termijn een alternatieve berekeningsmethode te automatiseren.
- Uit onderzoek blijkt dat de Belastingdienst wel de mogelijkheid heeft om in het geval de belastingplichtige hierom verzoekt de aftrek elders belast te wijzigen. Het advies is om belastingplichtigen op verzoek een hogere vrijstelling ter voorkoming te geven waarbij wordt aangesloten bij het forfaitair berekende rendement op de specifieke buitenlandse vermogensbestanddelen.
- Dit vergt een goedkeuring bij beleidsbesluit, omdat wordt afgeweken van de huidige voorkomingsmethodiek. De verhoging van de vrijstelling zou vervolgens handmatig door de inspecteur uitgevoerd moeten worden. Dit brengt druk mee op de uitvoering van de Belastingdienst. Het is mogelijk voor de uitvoering om de berekening van een juiste voorkoming te ondersteunen met een rekentool.
- We bekijken nog waar de goedkeuring het beste kan worden opgenomen (bijwerken van het beleidsbesluit rechtsherstel of een ander beleidsbesluit).
- Bij de raming voor het rechtsherstel is al rekening gehouden met de aangepaste methode voor voorkoming van dubbele belasting waardoor geen additionele budgettaire derving optreedt.
- Voorkoming van dubbele belasting zal voornamelijk gegeven worden bij belastingplichtigen met onroerende zaken in het buitenland: onderstaande tabel geeft aan hoe vaak dit voorkomt bij belastingplichtigen die rechtsherstel zullen ontvangen.

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
Aantal met buitenlands onroerend goed herstel	1.901	1.800	5.021	15.745	21.223	20.905	66.595

Beslispunt groene beleggingen
Gaat u ermee akkoord om in het wetsvoorstel Overbruggingswet box 3 een bepaling op te nemen waarmee de vrijstelling groene beleggingen eerst aan groene beleggingen in vermogenscategorie 2 met het hogere rendement wordt toegerekend en een mogelijk restant van de vrijstelling aan de groene spaartegoeden?
Deze behandeling in de overbruggingswet wijkt af van het rechtsherstel, omdat deze toerekening daar niet automatisch kan worden toegepast maar enkel op verzoek van belastingplichtige.

Toelichting

- Onder het sinds 2017 geldende stelsel werden groene beleggingen en groene spaartegoeden in één bedrag opgenomen in de aangifte. Toen was een onderscheid daartussen niet relevant omdat de groene beleggingen en spaartegoeden na aftrek van de vrijstelling groene beleggingen meeliepen in de berekening van de forfaitaire vermogensmix. Met het loslaten van de forfaitaire vermogensmix voor het rechtsherstel en voor het onderhavige wetsvoorstel is de verdeling van de vrijstelling groene beleggingen over groene spaartegoeden met een laag rendement enerzijds en over groene beleggingen met een hoger rendement anderzijds wel van belang.
- In de aangifte worden beide vermogenscategorieën straks gesplitst. Daarom wordt voorgesteld om ingeval een belastingplichtige beide vermogenscategorieën heeft de vrijstelling groene beleggingen eerst toe te passen op de groene belegging en een eventueel restant van de vrijstelling vervolgens in mindering te brengen op het groene banktegoed.
- Wanneer daarna nog een bedrag van het groene spaartegoed overblijft, wordt daarover het lagere forfaitaire rendement voor banktegoeden gerekend en niet het hogere forfait voor overige beleggingen. Dit is in het voordeel van belastingplichtigen. Deze verdeling heeft geen budgettaire consequenties.
- Met de voorgestelde toepassing van de vrijstelling groene beleggingen wordt afgeweken van het rechtsherstel. In het geautomatiseerde rechtsherstel worden zowel de groene spaartegoeden als de groene beleggingen als overige beleggingen (categorie 2) aangemerkt.
- De hiervoor beschreven splitsing tussen de twee vermogenscategorieën is in het rechtsherstel niet geautomatiseerd uitvoerbaar. Dit komt omdat groene spaartegoeden die boven de vrijstelling voor groene beleggingen uitkomen, in het aangiftesysteem zijn aangemerkt als beleggingen. Echter, groene spaartegoeden komen net als andere spaartegoeden in aanmerking voor het lagere forfait van categorie 1. Een verzoek tot ambtshalve vermindering waarin een belanghebbende aannemelijk maakt waaruit zijn groene beleggingen bestaan en hoe de vrijstelling moet worden verdeeld over beleggingen en sparen kan daarom wel in de aanslag worden geëffectueerd (zie ook informatiepunt PM).

Beslispunt Berekening van het jaargemiddelde voor forfaits
Gaat u ermee akkoord om voor de berekening van de forfaitaire rendementspercentages voor banktegoeden en voor schulden uit te gaan van een jaargemiddelde berekend uit twaalf maanden, waarbij elf maanden op basis van de door De Nederlandsche Bank gepubliceerde maandelijkse procenten in aanmerking worden genomen en als twaalfde maand het percentage van november dubbel wordt geteld?
Het percentage over december wordt namelijk voor de verwerking in de systemen van de Belastingdienst net iets te laat bekend. Het voorstel geldt voor het vaststellen van de forfaits voor 2022 (rechtsherstel) en 2023 en 2024 (overbruggingswetgeving).

Toelichting

- In het wetsvoorstel Overbruggingswet Box 3 zal worden geregeld op welke wijze de forfaitaire rendementspercentages voor banktegoeden en voor schulden jaarlijks, bij ministeriële regeling, worden vastgesteld. Bovendien moeten voor het rechtsherstel de forfaits voor sparen en schulden voor 2022 nog vastgesteld worden.
- In het kader van de hersteloperatie heeft u besloten dat voor deze forfaitaire rendementen aangesloten zal worden bij het jaargemiddelde van het betreffende belastingjaar. Voor het verleden is dat eenvoudig mogelijk, maar in de actualiteit brengt dit een probleem voor de uitvoering met zich. Het percentage over de maand december van een kalenderjaar wordt pas in de loop van februari van het volgende kalenderjaar bekend gemaakt, maar de Belastingdienst moet uiterlijk 1 februari van dat volgende kalenderjaar alle parameters kennen om de software ter ondersteuning van het definitieve aanslagproces tijdig op te leveren.
- Om hiervoor een oplossing te vinden, is ons voorstel om voor de maanden januari tot en met november van een kalenderjaar de percentages voor banktegoeden en voor schulden in aanmerking te nemen en in plaats van de percentages van december de maand november van een kalenderjaar dubbel te tellen. Op die manier worden wel de gemiddelde percentages op basis van in totaal twaalf maanden berekend en sluit het gemiddelde zo dicht mogelijk aan bij het gemiddelde dat bij inachtneming van de percentages van december van het kalenderjaar zou zijn berekend. Het getal van november dient in dit geval beschouwd te worden als de best mogelijke schatting van het cijfer van de maand december. Andere opties die zijn overwogen zijn

1) Het gemiddelde bepalen op basis van de 11 maanden januari t/m november.
2) Het gemiddelde bepalen op basis van de 12 maanden december t/m november.

Het nadeel van optie 1 is dat het aantal maanden dat in aanmerking wordt genomen, wordt beperkt en daardoor een minder nauwkeurige uitkomst geeft dan het dubbel tellen van de maand november. Het nadeel van de tweede optie is dat de periode van het belastingjaar wordt losgelaten. Bovendien bleek uit een analyse van het verleden dat het dubbel tellen van de maand november van alle opties het dichtst in de buurt zou zijn gekomen van het jaargemiddelde, zoals onderstaande tabel aantoont voor de spaarrente. De periode jan-dec is het "echte" jaargemiddelde.

Gemidddelde spaarrente (%)	jan-dec	jan-nov + nov	jan-nov	dec-nov
2017	0,249	0,251	0,258	0,271
2018	0,123	0,123	0,125	0,127
2019	0,082	0,082	0,084	0,085
2020	0,042	0,042	0,044	0,045
2021	0,013	0,013	0,014	0,014

Beslispunt Berekening van het jaargemiddelde voor forfaits
Gaat u er verder mee akkoord om deze rendementspercentages na afloop van een kalenderjaar met terugwerkende kracht tot en met het begin van het kalenderjaar in de Wet IB 2001 op te nemen door een wijziging bij ministeriële regeling, vergelijkbaar met de jaarlijkse Bijstellingsregeling

Toelichting

- Aangezien de definitieve rendementspercentages pas bekend zijn na afloop van het kalenderjaar, worden de aan het begin van het kalenderjaar nog in de wet opgenomen rendementspercentages voor banktegoeden en voor schulden met terugwerkende kracht tot en met het begin van het kalenderjaar vervangen door de twee bij ministeriële regeling (na afloop van het kalenderjaar) vastgestelde percentages. Op deze manier wordt met de forfaits het werkelijk rendement zo goed mogelijk benaderd; beter dan wanneer de forfaits op voorgaande jaren zijn gebaseerd.
- Met betrekking tot deze terugwerkende kracht is daarbij overwogen dat bij aanvang van het kalenderjaar wel duidelijk is op welke wijze de grondslag wordt bepaald en tegen welk tarief over het box 3-inkomen zal worden geheven.
- Het feit dat pas na afloop van het kalenderjaar het definitieve voordeel in box 3 bekend is, is te vergelijken met de situatie van bijvoorbeeld een ondernemer in box 1. Deze belastingplichtige kan aan het begin van een kalenderjaar weliswaar een zorgvuldige inschatting maken van de in dat jaar te verwachten winst, maar of deze inschatting klopt, wordt pas na afloop van het jaar duidelijk.
- Op basis van deze overweging is ons inziens door de vaststelling van de definitieve rendementspercentages voor banktegoeden en voor schulden in box 3 met terugwerkende kracht de rechtszekerheid van de belastingplichtige hierbij niet in het geding.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte